

Sós Aladár

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

725.095.13

Szerző: **Hol épülnek az új lakótelepek?**

Cím: **Hol épülnek az új lakótelepek?**

forrás: **Sós Aladár**

Forrás: **Esti Bp**

1953. X. 17.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

Közp

A kormányprogramm feladatul tűzte a lakóházak tatarozását és az ezrekre menő új lakások építését. Ez Budapest városrendezésével foglalkozó szerveknek is új feladatot jelent. Nemcsak az évtizedekre szóló nagy összefogó koncepciókkal kell foglalkozni, hanem a már meginduló nagyméretű lakásépítkezést, műszaki és gazdasági szempontból előnyösen és városépítészeti szempontból harmonikusan kell kialakítani.

A kérdés: hová helyezzük Budapesten az ez évben kezdődő és a jövő évre befejeződő több ezer lakást. A legtermészetesebbnek látszott, hogy a város belterületének üres telkeire, az úgynevezett foghijakra kell azokat építtetnünk s oda, ahol közművek is vannak.

A foghijakat összeszámolva kiderült, hogy nincs annyi foghijas telek, mint amennyi lakást sürgősen meg kell építenünk.

De az elszórt építkezés ellen szólt az is hogy sokkal drágább és lassúbb, mint az egyes területekre összpontosított építkezések.

Az elszórt építkezések azt jelentenék, hogy minden egyes hához külön fel kellene vonulni, külön kellene anyagot szállítani, külön levezetni és adminisz-

trálni. A modern gépesítést sem lehetne kellően alkalmazni. Minthogy az épületnek be kell illeszkednie a környezetébe, más és más kivitelezést is kíván, tehát az építkezést megkönnyítő, gyorsító és olcsóbbító tisztertervek és előregyártott szerkezeti elemek felhasználásáról szó sem lehetne.

Beláttuk, hogy legnagyobb részben a lakóterületnek kijelölt üres vagy alig beépített szabad térségbe kell a lakásépítkezést összpontosítanunk. Ezzel azonban más nehézségekbe ütköztünk. A kapitalista világban a házak építése megelőzte az utak, a közlekedés, a közművek, a vízvezeték, a csatornahálózat, a villany- és gázellátás kiépítését. Amikor valamely területen a magántőke építkezései már sokasodtak, akkor hozták létre a közlétesítményeket. A fővárosban alig vannak olyan összefüggő, üres területek, amelyek már el volnának látva közművekkel. Ezeknek megépítése pedig tetemes költséget és időt vesz igénybe. Minthogy a párt és a kormány nem szükség-lakásokat akar építeni, hanem a korszerű, igényeket kielégítő komfortos otthonokat, a közművek építése elengedhetetlen feltétele lakásépítkezésünknek. Ugyanígy követelmény az is, hogy a lakótelepekhez jó utak vezessenek és a közlekedés összekösse a telepet a főváros ke-

rületeivel és a kerület központjával, valamint a dolgozók munkahelyeivel.

Mindezeket figyelembe véve tehát olyan szabad területekre kell az új lakásokat elhelyezni, ahol az utak és közművek legalább is részben megvannak, vagy a meglévő hálózatba nagyobb nehézség nélkül rövid idő alatt nem túl nagy költséggel beköthetők.

Figyelembe kellett venni azt is, hogy ezek a települések ne essenek távol nagyobb ipari üzemeiktől, a tömeges munkahelyektől.

De nem építenénk a szocializmus szellemében, ha a gyakorlati követelmények mellett nem lebegne szemünk előtt a főváros természetadta páratlan szépsége, amelyet építőmunkáinkkal nem lerontaná, hanem fokozni akarunk. Az új építkezéseknek hirdetniük kell népünk erejét, lendületét, jövőben való bizakodását. Nem félreeső területeket kellett tehát az új lakóépítkezések számára kikeresnünk, hanem olyanokat, amelyek a fővárosba vezető útvonalak mentén vannak.

Ezért indultak meg és indulnak meg nagy lakóházépítkezések a Kerepesi-út, az Üllői-út, a Béke-út, a Villányi-út mellett levő szabad térségeken. Tovább-

fejlesztjük ugyanakkor a régebben megindult lakótelepüléseket is: Alberfalván, Rákospalotán Mindegyik területen többszáz egyeseken — végleges megépülésük után — több ezer lakás létesül.

A legkisebb telep is olyan népes, hogy külön óvodát, bölcsődét és népboltot kell a lakásokkal együtt építeni.

Ott, ahol egymás mellett több nagy lakótelep létesül, már általánosiskolára, orvosi rendelőre, postafiókra, többféle üzethelyiségre is szükség van. Terveztünk egészen önálló városrészekké növekedő lakótelepeket is középiskolával, kultúrházzal, igazgatási és politikai intézményekkel. A városrész lakói önálló, fejlett városi közéletet élhetnek majd. A koncentrált lakásépítkezés mellett azonban nem feledkezünk meg a be-ső területekről sem. Sor kerül megfelelő ütemezésben a foghijak beépítésére és az utcárok tatarozására is.

Hosszú, küzdelmes, de szép és felemelő feladat a lakásuzsora és a telekspekuláció által sok helyen elrontott és sivárrá tett Budapestből, ragyogó, egészséges szocialista fővárost építeni.

Sós Aladár
építőművész.

2. — 14806/51